

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту
завідувач кафедри обліку і оподаткування
_____ доцент С.М. Хомовий
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
« 20 » листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ
ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «ОФДНТІ»)**

Виконав: Філяєв Родіон Олександрович _____
прізвище, ім'я, по батькові (підпис)

Керівник: доцент Хомяк Наталія Василівна _____
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові
(підпис)

Рецензент: доцент Стаднік Леонід Іванович _____
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові (підпис)

Я, Філяєв Родіон Олександрович, засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра: 75 сторінки, 5 рисунків, 7 таблиць, 5 додатків, 58 літературних джерел.

Ключові слова: основні засоби, бухгалтерський облік, контроль, аудит, амортизація, звітність, ефективність, вдосконалення.

Об'єктом дослідження даної кваліфікаційної роботи магістра є господарські процеси, які пов'язані з обліком амортизації та її впливу на діяльність підприємства.

Предметом дослідження даної кваліфікаційної роботи магістра є діюча система обліку і аудиту амортизації основних засобів.

Основною метою даної кваліфікаційної роботи магістра є вивчення теоретико-методичних засад та надання практичних рекомендацій щодо вдосконалення обліку амортизації основних засобів підприємства.

Для досягнення поставленої мети поставлено наступні завдання:

- розкриття економічного змісту амортизації основних засобів ;
- відображення методів амортизації в обліку;
- висвітлення напрямів контролю амортизації;
- ознайомлення з синтетичним та аналітичним обліком амортизації основних засобів;
- розкриття специфічних особливостей організації і ведення бухгалтерського обліку амортизації;
- ведення обліку амортизації в ТОВ «ОФДНТІ» та шляхи його покращення;
- дослідження зарубіжного досвіду обліку амортизації;
- характеристика обліку амортизації в умовах застосування сучасних інформаційних технологій.

Основні положення і результати дослідження, які характеризують наукову новизну та особистий внесок автора, полягають у подальшому розвитку методичних підходів до організації обліку і контролю амортизації основних засобів підприємства.

Методичну основу кваліфікаційної роботи становить метод системного аналізу, який полягає у деталізації і розчленування об'єкта дослідження на окремі складові елементи. Також одним із методів дослідження є загальнонауковий діалектичний метод пізнання, при якому об'єкт дослідження вивчається як динамічна система в процесі свого розвитку. До інших методів, що використовувались у написанні роботи належать: метод порівняння, групування, конкретизації.

Обґрунтовані та сформульовані положення та рекомендації можуть бути основою для розв'язання практичних проблем обліку і контролю надходження, зберігання та ефективного використання об'єктів основних засобів підприємств.

ABSTRACT

Master's thesis: 75 pages, 5 figures, 7 tables, 5 appendices, 58 literary sources.

Keywords: fixed assets, accounting, control, audit, depreciation, reporting, efficiency, improvement.

The object of research of this Master's thesis is business processes related to accounting for depreciation and its impact on enterprise activity.

The subject of research of this master's qualification work is the current system of accounting and auditing of depreciation of fixed assets.

The main goal of this master's qualification work is to study the theoretical and methodological principles and provide practical recommendations for improving the depreciation accounting of the company's fixed assets.

To achieve the goal, the following tasks are set:

- disclosure of the economic content of depreciation of fixed assets;
- display of depreciation methods in accounting;
- coverage of depreciation control directions;
- familiarization with synthetic and analytical accounting of depreciation of fixed assets;
- disclosure of specific features of the organization and maintenance of depreciation accounting;
- accounting for depreciation in "OFDNTI" LLC and ways to improve it;
- research of foreign experience of depreciation accounting;
- characteristics of depreciation accounting in the conditions of using modern information technologies.

The main provisions and results of the research, which characterize the scientific novelty and the personal contribution of the author, consist in the further development of methodical approaches to the organization of accounting and control of depreciation of the company's fixed assets.

The methodological basis of the qualification work is the method of system analysis, which consists in detailing and dismembering the research object into separate constituent elements. Also, one of the research methods is the general scientific dialectical method of cognition, in which the research object is studied as a dynamic system in the process of its development. Other methods used in the writing of the paper include: the method of comparison, grouping, and concretization.

Reasoned and formulated provisions and recommendations can be the basis for solving practical problems of accounting and control of receipt, storage and effective use of objects of fixed assets of enterprises.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічний зміст амортизації основних засобів підприємства, нормативно-правове забезпечення їх обліку та контролю	6
1.2. Теоретичні основи обліку амортизації основних засобів підприємства.	11
1.3. Суть, завдання та послідовність контролю амортизації основних засобів підприємства	21
Висновки до Розділу 1	28
РОЗДІЛ II СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ТОВ «ОФДНТІ»	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства	30
2.2. Документальне оформлення, аналітичний та синтетичний облік амортизації основних засобів	38
2.3. Організація внутрішнього та зовнішнього контролю обліку амортизації основних засобів	42
Висновки до Розділу 2	50
РОЗДІЛ III ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА	52
3.1. Покращення організаційного рівня обліку і контролю амортизації основних засобів підприємства.	52
3.2. Зарубіжний досвід організації обліку і контролю амортизації основних засобів підприємства	57
3.3. Організаційне забезпечення обліку і контролю амортизації основних засобів в умовах застосування сучасних інформаційних технологій	65
Висновки до Розділу 3	69
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73
ДОДАТКИ	78

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Конституція України, прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.;
- 2) Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 № 996 XIV;
- 3) Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" затверджено наказом Мінфіна № 87 від 31.03.99;
- 4) Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс" затверджено наказом Мінфіна № 87 від 31.03.99;
- 5) Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати" затверджено наказом Мінфіна № 87 від 31.03.99;
- 6) Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" затверджено наказом Мінфіна № 137 від 28.05.99;
- 7) Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" затверджено наказом Мінфіна № 137 від 28.05.99;
- 8) План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування // Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.;
- 9) Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності України // Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 р. № 911-р.;
- 10) Азаренкова Г.М., Самородова Н.М. Бухгалтерський облік: Навчально-методичний посібник. - К.: Знання, 2014р-416с.;
- 11) Бабіч В. В., Сагова С. В. Фінансовий облік (облік активів): Навчальний посібник. К.: КНЕУ 2016р-370с.;
- 12) Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика.

Видавництво: ЦУЛ 2019р–328с.;

13) Бодюк А.В. Методичні й нормативно-правові аспекти аудиту підприємницької діяльності. Монографія К. Кондор2005р-356с;

14) Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: конспект лекцій. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України).- 3-тє вид Житомир. Рута 2015р-320с;

15) Білуха Н.Т. Судово-бухгалтерська експертиза: Підручник. – К.: Вища шк.,2012 – 279с.

16) Білуха Н.Т. Аудит в бізнесі: Посібник для бізнесменів. Дніпропетровськ: Преском,2014.

17) Білуха Н.Т. Курс аудиту: Підручник. – К.: Вища шк.: Знання,2018. – 574с.

18) Білуха Н.Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту: Підручник. – Влад і Влада,2016

19) Білуха Н.Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту: Підручник. – К.: Вища школа,2014

20) Білик М.Д. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств: Підручник – КК.: КНЕУ 2013. – 628 с.

21) Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. / За ред. Голова С.Ф. Фінансовий облік. Підручник для ВНЗ (затв. МОН України) К. Лібра 2015р-976с;

22) О.Ю. Гаврик, **Н.В. Хомяк**, С.М. Хомовий, **В.С.Заболотний**

Удосконалення методичних підходів до оцінки складових виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств в умовах трансформації системи обліку та фінансової звітності. **Збірник наукових праць «Економіка та управління АПК» № 1. Біла Церква, 2021. С. 154–165.**

23) Даньків Й.Я., Лучко М.Р., Остап'юк М.Я. Стандартизація обліку і аудиту. Навчальний посібник (рек. МОН України) К. Знання 2014р-310с;

24) Давидов Г., Дрозд І., Давидов Ю. Та ін. Збірник завдань та практичних ситуацій з аудиту: Навч. посіб. / За ред. Г. Давидова. – Кіровоград: КІСМ, 2017. – с. 197.

25) Давидов Г.М. Аудит: Навч. посіб. – Кіровоград: КІСМ, 2017. – 197с.

26) Дорош Н.І. Аудит: Методологія і організація / Н.І. Дорош. – К.: Знання, КОО, 2019.

27) Дорош Н.І. Використання в аудиті поняття суттєвої фінансової інформації // Наук. журн. ТАНГ „Вісник Тернопільської академії господарства”. – Тернопіль: Економічна думка; 2019. – Вип.. 5. – с. 123-129.

28) Дорош Н.І. Міжнародний досвід становлення та розвитку аудиторського контролю // Вісник податкової служби України. – 2019 – №28. – с. 41-45.

29) Дорош Н.І. Основні завдання аудиторського контролю // Зб. наук. праць „Формування економічних відносин в умовах ринку”. ТАНГ. – Тернопіль: Економічна думка, 2018. – с. 123-137.

30) Екологічний аудит: Посібник з екологічного менеджменту і екологічного аудиту / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталків, В.М. Навроцький та ін. – К.: Символ – Т, 2017.

31) Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту. Навчальний посібник.- 2-е вид. К. Знання 2014р-348с;

32) Камлик М.І. Бухгалтерський облік та звітність в Україні: закони, постанови, інструкції, стандарти бухгалтерського обліку, документація та інвентаризація, основні засоби, грошові кошти, матеріальні цінності (на 1.12.2007) К. Атіка 2018р-800с;

33) Dubinina m., Syrtseva s., Cheban yu., Dubinin v., Rhomiak n., Luhova o. organization of accounting in the countries of the european union: current problems and prospects of improvement, financial and credit activity: problems of theory and practice volume 2 (43), 2022 , с. 271-279

- 34) Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. Навч. Пос. для ВНЗ (рек. МОН України) К. ЦУЛ 2016р-556с;
- 35) Литвин Б.М., Стельмах М.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. Хай-Тек Прес 2018р-336с.;
- 36) Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) К. Вища школа 2013р-278с;
- 37) Михайлов М.Г., Глушаченко А. І, Гончар В.П., Болмат Г.А. Бухгалтерський облік (теорія): Навчальний посібник / - К.: ЦУЛ, 2017р-248с.;
- 38) Онешко С., Хомяк Н., Томілова-Яремчук Н., Кобець Д. Розвиток цифрових інструментів бухгалтерської (фінансової) звітності та її роль у забезпеченні фінансової безпеки економічного суб'єкта. *Журнал «Академічні візії»*. Львів, 2022. № 10-11. С. 29-37.
- 39) Павлюк І.М. Бухгалтерський облік основних господарських операцій на підприємствах і організаціях. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) К. ЦУЛ 2014р- 305с;
- 40) Пантелеєва В.П. Фінансова звітність. Навчальний посібник К. ДАСОА 2014р-227с;
- 41) Петрик О.А. Аудит: методологія і організація. Монографія К. КНЕУ 2013р-260с;
- 42) Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств. Навчальний посібник (рек. МОН України).- 2-е вид. К. Знання 2015р-622с;
- 43) Скирпан О.П., Палюх М.С. Фінансовий облік: Навчальний посібник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018р-407с.;
- 44) Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навчальний посібник. 2016р-526с.;
- 45) Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2016р-224с;
- 46) Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник (рек. МОН України) К. Знання 2015р-471с;

47) Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: практикум. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) Львів. Новий світ 2016р-280с;

48) Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. Підручник (затв. МОН України) К. Алерта 2016р-1080с;

49) Томілова-Яремчук Н. О., Крупа Н. М., Хомяк Н. В., Заболотний В. С. Пріоритетні напрями фінансово-економічного розвитку сільського господарства регіонів у повоєнний період в Україні. *Український економічний часопис*. ВД «Гельветика», 2023. Вип.2. С. 46-53.

50) Хомяк Н., Петченко М., Ярмолюк О., Вітер С., Дмитренко О. Проблеми організації та ведення фінансового обліку в умовах імплементації новітніх методів та інструментів. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, Том 6 № 47(2022) – С. 88-98.

51) Хомяк Н., Дубініна М., Сирцева С., Чебан Ю., Дубінін В., Лугова О. Організація бухгалтерського обліку в країнах Європейського союзу: сучасні проблеми та перспективи вдосконалення Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, Том 2 № 43(2022) – С. 276-287.

52) Чебанова Н.В., Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) К. Академія 2012р-672с;

53) Розвиток інноваційної бізнес-діяльності в умовах зеленої економіки: монографія. Юхименко П.І., Шуст О.А., Димань Т.М. та ін.. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О.А. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 332 с.

54) <http://zakon.rada.gov.ua>

55) <http://www.vobu.com.ua/>

56) <http://pro-u4ot.info>

57) <http://byhgalter.com/>

58) <http://www.nibu.factor.ua>

